

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Національний університет «Одеська юридична академія»

**ЄВРОПЕЙСЬКІ ОРІЄНТИРИ РОЗВИТКУ
УКРАЇНИ В УМОВАХ ВІЙНИ
ТА ГЛОБАЛЬНИХ ВИКЛИКІВ ХХІ СТОЛІТТЯ:
СИНЕРГІЯ НАУКОВИХ, ОСВІТНІХ
ТА ТЕХНОЛОГІЧНИХ РІШЕНЬ**

МАТЕРІАЛИ

Міжнародної науково-практичної
конференції

19 травня 2023 року

У двох томах

Том 2

Видавництво
«Юридика»
2023

УДК 005.332.2(4):316.42(477)"364""20"(062.552)
Є24

Рекомендовано до друку Вченою радою
Національного університету «Одеська юридична академія»
(протокол № 3 від 16.06.2023 р.)

За загальною редакцією **С. В. Ківалова**.

Відповідальний за випуск **М. Р. Аракелян**.
Матеріали видано в авторській редакції.

Європейські орієнтири розвитку України в умовах війни та
Є24 глобальних викликів XXI століття: синергія наукових, освітніх
та технологічних рішень : у 2 т. : матеріали Міжнар. наук.-
практ. конф. (м. Одеса, 19 травня 2023 р.) / за загальною редак-
цією С. В. Ківалова. – Одеса : Видавництво «Юридика», 2023. –
Т. 2. – 828 с.

ISBN 978-617-8263-40-9

Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Європейські орієнтири розвитку України в умовах війни та глобальних викликів XXI століття: синергія наукових, освітніх та технологічних рішень». У другому томі збірника відображено наукові напрацювання вчених, практиків, військовослужбовців у теоретичній та емпіричній площині в умовах повномасштабного військового вторгнення у сферах адміністративного права та процесу, фінансового, морського та митного права, організації та вдосконалення судоустрою, прокуратури, інших правоохоронних органів, адвокатури. Висвітлено питання кримінального права, кримінально-процесуальних аспектів кримінального провадження та кримінологічних особливостей протидії злочинності в умовах воєнного стану, криміналістики, судової експертизи, психології та медицини у забезпеченні судочинства, цивільного та сімейного права, інтелектуальної власності та патентної юстиції, цивільного судочинства, господарського права та процесу. Розглянуто актуальні питання діяльності сучасних бібліотек у закладах вищої освіти, фізичної підготовки здобувачів вищої освіти.

Збірник розраховано на наукових та науково-педагогічних працівників, здобувачів вищої освіти, практичних працівників у сферах юридичної, економічної, соціологічної, політологічної, психологічної, філологічної наук, журналістики та кібербезпеки тощо.

УДК 005.332.2(4):316.42(477)"364""20"(062.552)

ISBN 978-617-8263-37-9 (у 2 т.)
ISBN 978-617-8263-40-9 (т. 2)

© Національний університет
«Одеська юридична академія», 2023

досудового розслідування встановили причетність місцевої організованої злочинної групи до 78 вбивств.

Наступним прикладом є знахідка трупа чоловіка на схилах міста Одеси з ознаками черепно-мозкової травми. Органи досудового розслідування дотримувалися версії про самогубство, бо навколо місця події було багато каміння. Однак при більш детальному огляді судово-медичним експертом була знайдена куртка підозрюваного та чеки з магазинів.

Список використаних джерел:

1. Осмотр трупа и вещественных доказательств на месте происшествия : научно-методическое пособие / Г. Ф. Кривда, А. М. Демиденко, Р. Г. Кривда. Наддніпряночка, 2012. 208 с.
2. Рівень ефективності та необхідність впливу юридичної науки на нормотворчу діяльність та юридичну практику. Мат. міжнародної науково-практичної конференції, (м. Харків, 21–22 січня 2022 р.). Харків : Східноукраїнська наукова юридична організація, 2022. 100 с.

Ключові слова: судова медицина, спеціальні знання, судово-медична експертиза, експертиза, судова експертиза.

Key words: forensic medicine, special knowledge, forensic medical examination, examination, forensic examination.

МУРАШКО АНАСТАСІЯ СЕРГІЇВНА

*Національний університет «Одеська юридична академія»,
аспірантка кафедри криміналістики*

ПЕРСПЕКТИВНІ НАПРЯМИ ВИКОРИСТАННЯ ПРОФАЙЛІНГУ В УКРАЇНІ

Зважаючи на перманентний розвиток правових систем та триваючу глобалізацію, що у свою чергу призводить до неухильного перейняття здобутків зарубіжних країн, зокрема і у галузі кримінального процесу та оперативно-розшукової діяльності, постає питання у правильному та поступовому інтегруванні такого досвіду до вітчизняної практики, насамперед мова йде про використання методів, способів та засобів, що використовуються під час досудового розслідування криміналізованих законодавцем діянь. Так, одним з таких «новаторських» методів розслідування злочинної діяльності виступає профайлінг, який доволі активно застосовується правоохоронцями, зокрема, у Сполучених Штатах Америки. Суть даного методу полягає у складанні профілю особи злочинця, зважаючи на наявну у слідства доказову, невербальну, вербальну інформацію та слідову картину злочину. Здебільшого профайлінг використовується під час розслідування серійних злочинів насильницької спрямованості, проте, на наш погляд, в сучасних умовах не можна звужувати та обмежувати використання зазначеного методу лише щодо такої протиправної діяльності, оскільки в еру цифровізації

злочинна діяльність трансформується та набуває нових якостей, зважаючи на можливості, які надає використання та застосування Інтернету. У межах нашої роботи пропонуємо зупинити свою увагу саме на застосуванні профайлінгу під час розслідування злочинної діяльності, що вчиняється з використанням цифрових технологій та/або виявляється за допомогою «цифрових слідів».

Беручи до уваги вищезазначене та ґрунтуючись на досвіді використання профайлінгу під час розслідування злочинів у зарубіжних країнах, пропонуємо виокремити наступні види зазначеного методу та спробуємо надати їхню коротку характеристику:

- економічний (фінансовий) профайлінг;
- інформаційний профайлінг.

Так, розглядаючи більш докладно кожен з виокремлених нами вище видів профайлінгу, вважаємо, що економічний (фінансовий) профайлінг – це сукупність методик з аналізу фінансових рахунків особи, що підозрюється у вчиненні злочину, та її близьких осіб, що базується на проведенні аналітичної оцінки інформації щодо надходжень та транзакцій з таких рахунків відповідно до офіційних джерел фінансування, що у свою чергу надає можливість встановити наявність незаконного збагачення та верифікації наданої суб'єктом інформації щодо джерел заробітку (у випадку її наявності). Збір та обробка інформації такого роду надасть слідству можливість сформувати реальний «фінансовий портрет» злочинця та встановити/зробити припущення щодо шляхів та способів отримання коштів, висунути версії щодо подальших дій суб'єкта для продовження здійснення злочинної діяльності, базуючись на особливостях мислення та діяльності останнього. Варто зазначити, що у даному випадку для правильного та ефективного застосування такого виду профайлінгу замало аби суб'єкт його застосування був обізнаний лише щодо методик використання так званого криміналістичного профайлінгу (який базується здебільшого на знаннях та здобутках психології), оскільки робота, що вимагає обробку фінансової звітності та опрацювання іншої бухгалтерської документації, потребує наявності відповідного рівня кваліфікації та освіти, тобто застосування спеціальних знань, якими не може володіти слідчий або працівник оперативного підрозділу.

Водночас під інформаційним профайлінгом, на наш погляд, варто розуміти сукупність методик оцінювання інформації, що знаходиться у соціальних мережах, інших засобах, які використовуються для обміну чи розміщення інформації, задля діагностики та формування «портрета» особи, яка розміщує такого роду інформацію. Зважаючи на широке використання соціальних мереж у сучасному житті та умови, в яких, на жаль, сьогодні перебуває українське суспільство, доволі велике значення для спілкування та обміну інформацією набули соціальні мережі та різного роду месенджери, проте, крім надання достовірних та інформативних повідомлень, поширення набули випадки розголошення відомостей, які становлять загрозу національній безпеці України, зокрема, непоодинокі випадки, коли таким чином поширювалася інформація щодо кількості військової техніки

та/або військовослужбовців, надання інформації про місцезнаходження оборонних позицій, напрямів пересування військової техніки тощо, що у свою чергу призводило до втрат з боку українських захисників та цивільного населення. Беручи до уваги вищезазначене, не виникає жодних сумнівів щодо доцільності та необхідності проведення діагностики соціальних мереж, месенджерів та інших засобів, що надають можливість обміну інформацією, задля попередження подальшого розповсюдження відомостей такого роду та визначення осіб, що здійснюють таку злочинну діяльність.

Підсумовуючи хочемо зазначити, що профайлінг як метод, який використовується під час досудового розслідування протиправної діяльності, є доволі перспективним та потребує інтеграції до вітчизняної слідчої практики.

Ключові слова: досудове розслідування, злочини, профайлінг, економічний (фінансовий) профайлінг, інформаційний профайлінг.

Key words: pre-trial investigation, crimes, profiling, economic (financial) profiling, information profiling.

НАУМОВИЧ ІГОР СЕРГІЙОВИЧ

*Національний університет «Одеська юридична академія»,
аспірант кафедри криміналістики*

СТАУРСЬКА ОЛЕКСАНДРА МИКОЛАЇВНА

*Національний університет «Одеська юридична академія»,
аспірантка кафедри криміналістики*

ХАРАКТЕРИСТИКА ОСОБИ ЗЛОЧИНЦЯ У КРИМІНАЛЬНИХ ПРОВАДЖЕННЯХ, ПОВ'ЯЗАНИХ З НЕЗАКОННИМ ОБІГОМ ОСОБЛИВО НЕБЕЗПЕЧНИХ НАРКОТИЧНИХ ЗАСОБІВ

Одними із найнебезпечніших злочинів у суспільстві є злочини, пов'язані з незаконним обігом наркотичних речовин. Небезпека полягає у тому, що вживання наркотичних засобів викликає незворотні зміни в організмі людини, знищує її психічну та нервову систему, негативно змінює систему цінностей, що призводить до перетину межі моральних та кримінальних заборон. Масштаби і темпи нелегального обігу наркотичних засобів, психотропних речовин і їх аналогів постійно зростають, тому виявлення і швидке розкриття кримінальних правопорушень даного виду є одним із найважливіших завдань органів досудового слідства.

Загалом криміналістична характеристика вищевказаного виду кримінального правопорушення буде неповною без характеристики осіб, які їх вчиняють. Відомості про таких осіб, допомагають правоохоронним органам обрати ефективні слідчі, оперативні дії, виявити

Мурашко Анастасія Сергіївна

Перспективні напрями використання профайлінгу в Україні 472

**Наумович Ігор Сергійович,
Стаурська Олександра Миколаївна**

Характеристика особи злочинця у кримінальних
провадженнях, пов'язаних з незаконним обігом
особливо небезпечних наркотичних засобів 474

Падалка Лілія Олегівна

Використання методології розвідувальної аналітики
для забезпечення окремих тактичних операцій
під час розслідування злочинів у сфері оподаткування 477

Пастух Аліна Володимирівна

Обставини, що підлягають встановленню під час досудового
розслідування злочинів, пов'язаних із порушенням
правил екологічної безпеки 480

Цибульський Дмитро Васильович

Щодо питання особливостей взаємодії правоохоронних органів
з громадськими організаціями 481

Чернов Олександр Віталійович

Криміналістичні та логіко-психологічні принципи
пізнавально-розумової роботи слідчого на початковому етапі
розслідування умисних вбивств працівників правоохоронних
органів при виконанні ними службових обов'язків 484

Якимович Роман Іванович

Окремі обставини, що підлягають встановленню
під час розслідування злочинної діяльності суб'єктів
підвищеного злочинного впливу 489

Алексеева Ліна Леонідівна

Постзлочинна поведінка як об'єкт криміналістичного дослідження . . . 491

**СЕКЦІЯ 23
АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЦИВІЛЬНОГО
ТА СІМЕЙНОГО ПРАВА**

Харитонов Євген Олегович

Відкрите суспільство і приватне право як європейські
орієнтири розвитку 494

Давидова Ірина Віталіївна

Договори на розробку веб-сайтів: деякі питання
правового регулювання 498

Сафончик Оксана Іванівна

Окремі питання захисту нерухомого майна та інших
майнових прав фізичних осіб в умовах воєнного стану 501